

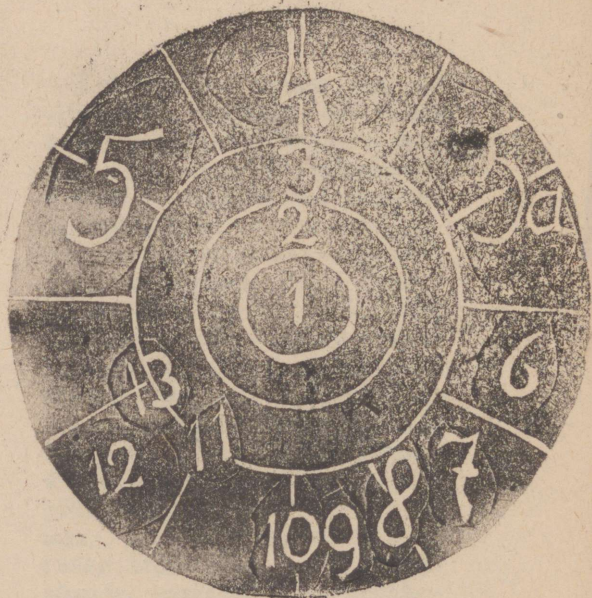
Kõik on vastastikuumõjutus! Tähtede kõikudes kõigub ka maakera. Päikese ümber keerlevad planeedid — päikessüsteem. Samuti ehitet on pisim kübeneke — aatom. Ka sin negatiivsed elektronid keerlevad positiivse tuuma ümber. Aatomil on keskusel nn. aatomisüda — päikesena — ning selle ümber keerlevad alaliselt kiirusekalt [150 000 km. sek.] elektronid ja külgetõmbejõuna esinevad vastastikusel elektrilised mõjutused. Kogu universum on ehitet kui üksik aine. Imeline hormoonid valitseb meie kehas. —

Pole ühtki kehaorganit, mis ühe muutuse juures ei tõmba kaasa teist ja kõiki organeid. — Tuhandekordsed nähted on õpetanud, et mingi sisemine harmoonia on siseorganite ja silma värvkile, vikerkaarenaha — iirise — vahel.

Ons seen näid otsene närviühendus, mis kannab üle iga organi rikke, haiguse iirisele, või mingi teatud närviülegraa, või mõngivad siin omi saladusekad ood-liired, ei hakka siin haaretama, ent kindel on, et organite muutused peegelduvad vastu iirisel.

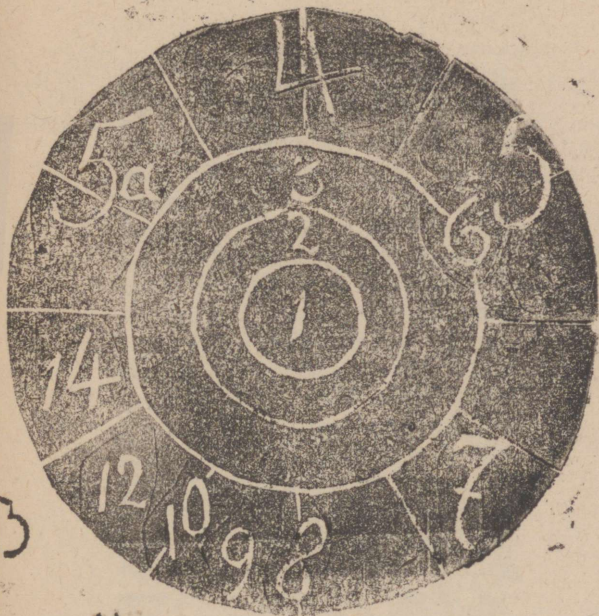
Iiris jaostub 12. „põlvu“, skeemiliselt, kiirtesarnaselt. Igal organil on oma kindel põlv. Ja kui ühes osas on mingid muutused esildund, kas mingid värvid, tüpid, jooned jne., siis on ka vastavas organis mingid vead, millised, seda võib öelda täpsalt vaid silmadiaagnostik (abindiks on sealtjuures ka teatud aparaadid).

Kel peenike pruun ring on silmatera ümber, see põeb neurasteeniat. Silmatera ümber peen kaar on närvipõld. Sellest teatud laiusel ringi on maopõld (ühes maosuuga) pahemas iirises ja maoväljakäik paremas iirises. Ringi ümber maopõllu asub sooltepõld, kardetava pimesoolega (paremas iirises). Seedimishaigused joonistuvad ikka sinna, päämiselt teatud värvimusiga ja tumestumusiga. Näit. kel magu on ülehapestund, omab maopõllu väga heleda, tumesupe aga, kel on maorõhumine, raske seedimine. — Pahemas silmas, paremal pool, keskkoolest kõrgemal veldi, sooltepõllu hakul, on südamepõld, kus südamevead esinevad värvides, muus. neli musta täppi tunnistavad raskeid klapivigu. Pääajupõld asub mõlemas silmas üleval (mitte silmavalges).

Parem silm:

1: tera, 2: magu, 3: sooled, 4: päälaju, 5:
kops 5a: ülemine õhutee, 6: selg, 7: põis, 8:
suguorganid, 9: neer, 10: jalad, 11: pimesool,
12: maks, 13: sapp.

14
11
 Tähem siim:

1: s.-tera, 2: magu 3: sooled, 4: päästju 5:
 kops, 5-a: ül. õhutee 6: süda, 7: põrn, 8: ja-
 lad, 9: neer, 10: pärasool, 11: tagumik, 12:
 põlv, 13: näha 14: selg.

On seal teatud helestis, siis on rasked päavalud ja -rõhumised, on teatud tumestis või mustad kiired, siis teatud pääaju-vigu. All iirises ristloodis silmaterast teatud laiusel asub jalgadepõld. Reumatism, rasked vigastised ja operatsioonid jalal on tunda säält varssi. Jalapõllu lõpul on mõlemas iirises neerupõld. Tõmmake mõttes läbi terve iirise keskelt loodõige joon, siis asub ülal mõlemal pool kopsupõld. Nina pool küljes on ülemine hingamistee, hingekõri, kurk, see j. t. Siit on kergesti leida tuberkuloos, krooniline katarr, verejooks (mis on tunda sügavemaastist punktjaist nõgudest). Sest põllust allapoole on maksapõld. Samas iirise osas, ainult paremas silmas, esineb tähtis põrnaapõld. Su-guorgani-põld asub par. silmas jalapõllu ligidal, nina pool

küljes. Tripper ja valgetevoolus tundemärgistub siin selgesti. Samuti silfilis kui üldtae verchaigus ja kihvtitus. Samaas osas pah. silmas on pãrasoole põld. Hãmoorrhoidid ja ummistised on siit uurida. Ringi õmber iirise välise ääre on nahapõld. On see tugevasti tõne, on nahk tegujõuetu, on aga hele, siis korras.

Ka isegi silmatera näitab vahest tervises seisukorda. Tera suurusest ja vormist, kas kitsas, lai, jõe. reaktsioonivõimest võib tunda haige närvisuuhorda, iirise pakusest organi ohuslisehitust, värvist verelaadi (Inbjavaestel lastel on iirise tahosus, sääljuures luhakas tera). Ka igasugu kihvtised on tunda iiriselt; näil. hangel suitsetajal on oliivrohelist tooni, õllejoomaril terasõnaisusekka, põletet viina joodõul koobatsimine. (Siinjuures

tuleb teha vahet ent raassivärvi vahel, sinised, pruunid jne. silmad.)

Kui iirise ülemise randi ümber hele, nimelt hõbehall, kaar on, siis see on vanaduse-tunnus, lupjumistunnus, mis iga vana juures esineb. Esineb see kaar aga noorel, või on see lai, või jookseb ümber iirise, nii et see kui piimases kaares on, siis on sel inimesel tugev arteerialupjumine.

Tumestus ühes organipõllus näitab, et vereringvool on takistat ses organis, et rohke verevool on sinna, nii et põletik esinema peab. Akuutsed, palavikulised haigused toodavad ikka teatud helestised; räägitakse põletikujoonist, -pilvist, närtsmärkest, jõgimärkest jm. Kroonilisi haigusi tuntakse enam mitmesuguseist varjest või sügavmustist plekkest iirises. Pääle selle

esinevad mitmesugused mär-
gid ja värvingud.

Uhe haiguse paranemise ha-
katus tuntub valge joonekece
läbi, mis asub iirise tumeda
koha ümber. Puhtusetus, tu-
mestus saab tervestumiseel
klaariks, selgeks. —

A
91311